

Spis treści

Wykaz autorów podręcznika	V
Przedmowa	XIX

Część I

WSTĘP

Rozdział 1.1.

Wybrane zagadnienia z historii rozwoju diagnostyki chorób	3
<i>Elżbieta Krajewska-Kulak, Antygona Chadzopulu</i>	
1.1.1. Diagnostyka chorób na przestrzeni wieków	3
1.1.2. Wybrane przyrządy i urządzenia stosowane w diagnostyce	9
1.1.3. Podstawowe objawy ważne w diagnostyce	17

Rozdział 1.2.

Udział pielęgniarki w badaniach fizykalnych w wybranych państwach świata	21
<i>Katarzyna Van Damme-Ostapowicz</i>	
1.2.1. Wstęp	21
1.2.2. Udział pielęgniarki w badaniach fizykalnych w Stanach Zjednoczonych	22
1.2.3. Udział pielęgniarki w badaniach fizykalnych w Belgii	24
1.2.4. Światowe poglądy na rolę pielęgniarki w stawianiu diagnozy	26

Rozdział 1.3.

Podstawy anatomii topograficznej	29
<i>Marek Szczepański, Wojciech Szczepański</i>	
1.3.1. Płaszczyzny, osie i wymiary ciała	29
1.3.2. Okolice i linie ciała	30
1.3.3. Okolice głowy	30
1.3.4. Okolice szyi	32
1.3.5. Okolice tułowia	33
1.3.6. Okolice kończyny górnej	36
1.3.7. Okolice kończyny dolnej	37

Rozdział 1.4.

Podstawy procesu pielęgnowania	39
<i>Jolanta Lewko</i>	
1.4.1. Wprowadzenie do procesu pielęgnowania	39
1.4.2. Proces pielęgnowania – cechy	40
1.4.3. Etapy procesu pielęgnowania	41
1.4.4. Dokumentacja w procesie pielęgnowania	43

Rozdział 1.5.

Podstawy diagnozy pielęgniarskiej	45
--	----

Jolanta Lewko

Rozdział 1.6.

Pielęgniarska historia choroby	49
---	----

Dorota Joanna Kondzior

Załączniki	51
-------------------------	----

Rozdział 1.7.

Podstawowe zasady komunikowania pielęgniarka/położna – pacjent	59
---	----

Wojciech Nyklewicz

1.7.1. Wprowadzenie	59
---------------------------	----

1.7.2. Poziomy komunikowania się	61
--	----

1.7.3. Pojemność kanałów informacyjnych	61
---	----

1.7.4. Przygotowanie pielęgniarki/położnej do przeprowadzenia badania fizykalnego	63
---	----

1.7.5. Przygotowanie pomieszczenia do przeprowadzenia badania fizykalnego	64
---	----

1.7.6. Przygotowywanie pacjenta do badania fizykalnego	65
--	----

1.7.7. Fazy procesu komunikowania się w badaniu fizykalnym	65
--	----

Rozdział 1.8.

Wywiad chorobowy	69
-------------------------------	----

Elżbieta Krajewska-Kulak

Część II

WPROWADZENIE DO BADANIA PRZEDMIOTOWEGO

Rozdział 2.1.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu oddechowego	77
--	----

Krystyna Klimaszewska

2.1.1. Ogólna ocena procesu oddychania	77
--	----

2.1.2. Rytm oddechowy	78
-----------------------------	----

2.1.3. Nieżyt błony śluzowej nosa	79
---	----

2.1.4. Kichanie	82
-----------------------	----

2.1.5. Chrypka	83
----------------------	----

2.1.6. Ból gardła	83
-------------------------	----

2.1.7. Kaszel	85
---------------------	----

2.1.8. Plwocina	86
-----------------------	----

2.1.9. Dusznosc	87
-----------------------	----

2.1.10. Sinica	89
----------------------	----

Rozdział 2.2.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu krążenia	91
---	----

Barbara Jankowiak

2.2.1. Ból	91
------------------	----

2.2.2. Dusznosc pochodzenia sercowego	94
---	----

2.2.3. Sinica pochodzenia sercowego	95
2.2.4. Obrzęki pochodzenia sercowego	95
2.2.5. Przesięki do jam ciała	96
2.2.6. Zaburzenia rytmu serca	96
2.2.7. Zawroty głowy i omdlenia	97
2.2.8. Ograniczenie tolerancji wysiłku	98

Rozdział 2.3.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu pokarmowego 101*Anna Baranowska*

2.3.1. Ból brzucha	101
2.3.2. Odbijanie się treści pokarmowej	104
2.3.3. Utrudnienie połykania	105
2.3.4. Zgaga	106
2.3.5. Nudności	106
2.3.6. Wymioty	107
2.3.7. Czkawka	108
2.3.8. Wzdęcie brzucha	108
2.3.9. Biegunka	109
2.3.10. Zaparcia	110
2.3.11. Ocena wyglądu stolca	111

Rozdział 2.4.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu nerwowego 113*Wojciech Kułak*

2.4.1. Ból głowy	113
2.4.2. Utrata przytomności, drgawki, omdlenie	115
2.4.3. Zaburzenia mowy	116
2.4.4. Trudności w poruszaniu się	116
2.4.5. Parestezje	117
2.4.6. Bóle krzyża	117
2.4.7. Zaburzenia w oddawaniu moczu i stolca	118

Rozdział 2.5.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu moczowego 119*Agnieszka Szyszko-Perłowska*

2.5.1. Dolegliwości bólowe	119
2.5.2. Zaburzenia oddawania moczu	121
2.5.3. Ocena moczu	124

Rozdział 2.6.

Wybrane dolegliwości z zakresu układu kostno-stawowego 127*Matylda Sierakowska*

2.6.1. Wprowadzenie	127
2.6.2. Ból	128
2.6.3. Sztywność stawów	131
2.6.4. Obrzęk	132
2.6.5. Deformacja stawu	132
2.6.6. Guzki reumatoidalne	135

2.6.7. Trzeszczenia podczas ruchów stawów	136
2.6.8. Niestabilność stawowa	137
2.6.9. Unieruchomienie stawu	137
Rozdział 2.7.	
Ocena bólu	139
<i>Hanna Joanna Rolka</i>	
2.7.1. Rodzaje bólu	139
2.7.2. Czynniki wpływające na odczuwanie bólu	140
2.7.3. Skale oceny bólu	142
Załącznik 2.7.1. Karta oceny dolegliwości bólowych	150
Rozdział 2.8.	
Ocena świądu	157
<i>Jacek Szepietowski, Adam Reich</i>	
2.8.1. Wprowadzenie	157
2.8.2. Skale oceny świądu	158
Załącznik 2.8.1. Kwestionariusz oceny nasilenia świądu	160
Załącznik 2.8.2. Kwestionariusz opisowej oceny świądu	161
Rozdział 2.9.	
Wybrane dolegliwości z zakresu układu limfatycznego	165
<i>Krystyna Kowalczyk</i>	
2.9.1. Wprowadzenie	165
2.9.2. Węzły chłonne	167
2.9.3. Limfadenopatia	168
2.9.4. Obrzęk limfatyczny	168
Rozdział 2.10.	
Wybrane badania dodatkowe	171
<i>Cecylia Łukaszuk</i>	
2.10.1. Zasady obowiązujące podczas badania krwi	171
2.10.2. Morfologia krwi obwodowej	173
2.10.3. Ocena stężenia glukozy	176
2.10.4. Ocena stężenia mocznika	177
2.10.5. Ocena stężenia kreatyniny	177
2.10.6. Ocena stężenia kwasu moczowego	178
2.10.7. Ocena stężenia bilirubiny	178
2.10.8. Ocena aktywności aminotransferazy alaninowej	178
2.10.9. Ocena aktywności aminotransferazy asparaginianowej	179
2.10.10. Ocena aktywności kinazy kreatyninowej	180
2.10.11. Ocena stężenia cholesterolu	180
2.10.12. Ocena stężenia elektrolitów	181
2.10.13. Ocena równowagi kwasowo-zasadowej	183
2.10.14. Ocena hemostazy	183

Część III

BADANIE PRZEDMIOTOWE

Rozdział 3.1.

Badanie ogólne. Ogólne zasady badania fizykalnego pacjenta	189
<i>Marek Szczepański, Ewa Rynkiewicz-Szczepańska</i>	
3.1.1. Wprowadzenie	189
3.1.2. Badanie stanu ogólnego	191
3.1.3. Ocena świadomości	191
3.1.4. Położenie ciała	193
3.1.5. Budowa ciała	194
3.1.6. Proporcje ciała	194
3.1.7. Stan odżywienia	196
3.1.8. Badanie węzłów chłonnych	196
3.1.9. Ocena chodu	198

Rozdział 3.2.

Badanie skóry i jej przydatków	201
<i>Jacek Szepietowski, Adam Reich</i>	
3.2.1. Wprowadzenie	201
3.2.2. Wywiad	201
3.2.3. Wprowadzenie do badania fizykalnego	202
3.2.4. Ocena skóry niezmienionej chorobowo	202
3.2.5. Ocena tkanki podskórnej	203
3.2.6. Ocena błon śluzowych	204
3.2.7. Ocena skóry zmienionej	205
3.2.8. Ocena włosów, paznokci i węzłów chłonnych	217
3.2.9. Podsumowanie	219

Rozdział 3.3.

Badanie głowy	221
<i>Wojciech Kulak</i>	
3.3.1. Oglądanie	221
3.3.2. Obmacywanie i opukiwanie	223
3.3.3. Pomiary	223

Rozdział 3.4.

Badanie ucha, nosa, gardła	225
<i>Tomasz Kornatowski</i>	
3.4.1. Wprowadzenie	225
3.4.2. Badania narządu słuchu i równowagi	225
3.4.3. Badanie nosa	226
3.4.4. Badanie jamy ustnej i gardła	227

Rozdział 3.5.

Badanie narządu wzroku	229
<i>Małgorzata Mrugacz</i>	
3.5.1. Badanie ostrości wzroku	229

3.5.2. Badanie pola widzenia	230
3.5.3. Badanie wad refrakcji	230
3.5.4. Badanie fizykalne oczodołu i narządów dodatkowych gałki ocznej	231
3.5.5. Badanie fizykalne przedniego odcinka oka	232
3.5.6. Pomiar ciśnienia wewnątrzgałkowego	233
3.5.7. Badanie stanu źrenic i ich odruchów	233
3.5.8. Badanie fizykalne tylnego odcinka oka	233
3.5.9. Badania uzupełniające fizykalne badanie oka	234

Rozdział 3.6.

Badanie układu oddechowego	237
<i>Marek Szczepański, Monika Kamianowska</i>	

3.6.1. Wprowadzenie	237
3.6.2. Badanie fizykalne układu oddechowego – oglądanie	238
3.6.3. Badanie fizykalne układu oddechowego – obmacywanie	242
3.6.4. Badanie fizykalne układu oddechowego – opukiwanie	244
3.6.5. Badanie fizykalne układu oddechowego – osłuchiwanie	245

Rozdział 3.7.

Badanie układu sercowo-naczyniowego. Podstawy EKG	247
<i>Alicja Wasiluk, Krzysztof Wnuczko</i>	

3.7.1. Badanie fizykalne układu sercowo-naczyniowego	247
3.7.2. Badanie EKG	251

Rozdział 3.8.

Badanie fizykalne przewodu pokarmowego	257
<i>Grażyna Jurkowska</i>	

3.8.1. Badanie jamy ustnej i gardła	257
3.8.2. Badanie przełyku	257
3.8.3. Badanie jamy brzusznej	258
3.8.4. Badanie przez odbytnicę	265

Rozdział 3.9.

Badanie neurologiczne	267
<i>Wojciech Kułak</i>	

3.9.1. Specyfika wywiadu neurologicznego	267
3.9.2. Badanie nerwów czaszkowych	268
3.9.3. Badanie neurologiczne kończyn górnych	270
3.9.4. Badanie neurologiczne tułowia	272
3.9.5. Badanie neurologiczne kręgosłupa	272
3.9.6. Badanie neurologiczne kończyn dolnych	272
3.9.7. Próby zbornościowe	274
3.9.8. Objawy oponowe	275
3.9.9. Ocena chodu	276
3.9.10. Drżenia patologiczne w spoczynku lub określonej pozycji	276
3.9.11. Ocena mowy	276

Rozdział 3.10.

Ocena stanu psychicznego chorego	279
<i>Przemysław Pacan</i>	
3.10.1. Wstęp	279
3.10.2. Techniki badania psychiatrycznego	280
3.10.3. Plan wywiadu	281
3.10.4. Badanie stanu psychicznego	282
3.10.5. Miejsce badania, zapis oceny stanu psychicznego	287

Rozdział 3.11

Badanie gruczołu piersiowego	289
<i>Katarzyna Krajewska</i>	
3.11.1. Wprowadzenie	289
3.11.2. Badanie podmiotowe	291
3.11.3. Badanie przedmiotowe	292
3.11.4. Inne badania	297

Rozdział 3.12.

Badanie żeńskich narządów płciowych	299
<i>Sławomir Jerzy Terlikowski</i>	
3.12.1. Wprowadzenie	299
3.12.2. Badanie ogólne	299
3.12.3. Badanie ginekologiczne	300
3.12.3. Badanie ginekologiczne dziecka	305

Rozdział 3.13.

Badanie położnicze	309
<i>Sławomir Jerzy Terlikowski</i>	
3.13.1. Wprowadzenie	309
3.13.2. Rozpoznanie ciąży	309
3.13.3. Badanie ogólne	311
3.13.4. Badanie położnicze zewnętrzne	312
3.13.5. Badanie położnicze wewnętrzne	314
3.13.6. Ciąża mnoga	315
3.13.7. Badanie położnicze w przebiegu porodu	316

Rozdział 3.14.

Badanie męskich narządów płciowych	319
<i>Wojciech Dębek</i>	
3.14.1. Wprowadzenie	319
3.14.2. Oglądanie	320
3.14.3. Ocena oddawania moczu	322
3.14.4. Gruczoł krokowy (<i>prostata</i>)	323
3.14.5. Nieprawidłowości narządów płciowych u niemowląt i noworodków	324